

Το μέλλον των Κρητικών Οργανώσεων τον 21ο αιώνα

Του Γιώργη Αεράκη*

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι και συμπατριώτες,

Είναι μεγάλη η τιμή που μου κάνετε να βρίσκομαι μεταξύ των ομιλητών για την επέτειο των 35 χρόνων της Παγκρητικής Ομοσπονδίας Ευρώπης (ΠΟΕ). Μέσα σε αυτά τα χρόνια η Ομοσπονδία μας πέτυχε να μετεξελιχθεί σε μια από τις σπουδαιότερες Οργανώσεις των Κρητών σε ολόκληρο τον κόσμο. Με κόπο, μεράκι και κατάθεση ψυχής που απαιτεί μια τέτοια προσπάθεια και βέβαια με αφιέρωση προσωπικού χρόνου από όλους, κατορθώσαμε κάθε μέρα, κάθε μήνα, κάθε χρόνο να κάνουμε βήματα προόδου και να βρισκόμαστε πάντοτε στην πρωτοπορία των εξελίξεων όπως και απαιτούν οι ανάγκες των καιρών.

Γιατί, η ΠΟΕ δεν είναι και δεν πρέπει να είναι ένας στατικός Οργανισμός που λειτουργεί μέσα στα εθιμοτυπικά και μόνο πλαίσια. Η ΠΟΕ ήταν, είναι και θα είναι ένας ζωντανός και δυναμικός οργανισμός που αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, παίρνει θέση σε κρίσιμα ζητήματα, (το είδαμε πρόσφατα με το ψήφισμα υπέρ των απεργούντων αγροτών στην Κρήτη), εμπνέει τους Κρητικούς του εξωτερικού και μας φέρνει πιο κοντά. Αυτό τον πολυδιάστατο ρόλο της δεν μπορεί να τον αρνηθεί κανείς και όποιος το κάνει είναι σίγουρο ότι λαθεύει. Για αυτό, η ΠΟΕ είναι σημείο αναφοράς και φωτεινό παράδειγμα για όλες τις Κρητικές Οργανώσεις που βρίσκονται διάσπαρτες στα πέρατα της υφηλίου, ώστε να μπορέσουν και αυτές από την πλευρά τους να βρουν την θέση και τον ρόλο που τους αρμόζει.

Είναι δεδομένο, ότι η σημερινή πολύπλοκη πραγματικότητα είναι αυτή που καθορίζει και τον ρόλο που θα διαδραματίσουν τα επόμενα χρόνια οι Κρητικές Οργανώσεις ανά τον κόσμο. Είναι ακόμα δεδομένο ότι χωρίς να παραγνωρίζουμε την πολυσημία τους, βασικό κομμάτι των δραστηριοτήτων τους πρέπει να κατέχει η ανάδειξη της ιστορίας, του πολιτισμού, της παράδοσης, της διατροφής, του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και των ίδιων των ανθρώπων της Κρήτης. Η ανάδειξη δηλαδή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που έχει η Κρήτη και που μπορούν να την βοηθήσουν ώστε να αναπτυχθεί στο μέλλον ακόμα

περισσότερο ως τουριστικός προορισμός και όχι μόνο. Για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητο να εστιάσουμε τις προσπάθειες μας σε αναδυόμενες αγορές όπως είναι η Κίνα (ήδη υπεγράφησαν σημαντικές συμφωνίες για εξαγωγές ελαιολάδου στην Κίνα) και η Ινδία που τα τελευταία χρόνια βρίσκονται στην πρωτοκαθεδρία των εξελίξεων στην Νοτιοανατολική Ασία, αλλά και χωρών από την Λατινική Αμερική όπως είναι κατά κύριο λόγο η Βραζιλία και μετέπειτα η Αργεντινή και η Ουρουγουάη που διατηρούν μακρόχρονους δεσμούς με την Ελλάδα.

Για την ανάδειξη αυτών των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, θεωρώ ότι πρέπει να δουλέψουμε πάνω σε ένα μεσοπρόθεσμο, όσο και ευέλικτο πλάνο. Ένα πλάνο που θα μπορεί να φέρει εγγύτερα τις Κρητικές Οργανώσεις ανά την Υφήλιο, την Κεντρική Κυβέρνηση στην Ελλάδα, τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κρήτη και το κοινό που θέλουμε να απευθυνθούμε. Ο τρόπος για να το πετύχουμε δεν είναι ένας και σίγουρα υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές με τις ατέλειωτες δυνατότητες που υπάρχουν σήμερα. Ωστόσο, δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει ότι μια τέτοια προσπάθεια απαιτεί πάνω από όλα την διοργάνωση εκδηλώσεων σε παγκόσμιες μητροπόλεις όπως είναι το Λονδίνο, το Παρίσι, οι Βρυξέλλες, η Ρώμη, η Φρανκφούρτη, η Νέα Υόρκη, η Μελβούρνη, το Τορόντο αλλά και αναδυόμενα κέντρα όπως η Μόσχα, η Βαρσοβία, το Μπουένος Άιρες, το Πεκίνο.

Οι εκδηλώσεις αυτές πρέπει να έχουν ένα πολυεπίπεδο χαρακτήρα. Να συνοδεύονται από την προβολή οπτικοαουστικού υλικού για την Κρήτη, από έντυπο υλικό (ίσως με την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου όσο και σύντομου οδηγού για την Κρήτη), από συζητήσεις συνεδριακής μορφής με την συμμετοχή επιφανών ακαδημαϊκών, πολιτικών αλλά και φορέων για την ιστορική πορεία που ακολούθησε το νησί μας στο πέρασμα των χρόνων. Παράλληλα, δεν πρέπει να λείπουν οι αναφορές στις πολλές και διαφορετικές επιλογές που προσφέρει η Κρήτη ως τουριστικός προορισμός, ξεκινώντας από την πολυμορφία και την ποικιλομορφία που εμφανίζει το φυσικό της περιβάλλον, καταλήγοντας στην αξία της Κρητικής Διατροφής, και τις εναλλακτικές προτάσεις που υπάρχουν και διαφοροποιούν το νησί μας από κάθε άλλο προορισμό.

Ένας δεύτερος άξονας στον οποίο πρέπει να δώσουμε σημαντική βαρύτητα είναι η συμμετοχή των Κρητικών Οργανώσεων στις μεγάλες τουριστικές και όχι μόνο Εκθέσεις που οργανώνονται κυρίως στην Ευρώπη, δίχως να παραγνωρίζουμε όσες βρίσκονται εκτός της Γηραιάς Ηπείρου. Σε συνεργασία με τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και με το Υπουργείο Τουρισμού μπορούμε να βρισκόμαστε είτε με την φυσική μας παρουσία, είτε με ενημερωτικά φυλλάδια σε κάθε τουριστική Έκθεση και να ενισχύουμε την προσπάθεια που γίνεται για την προσέλκυση όλων και περισσότερων τουριστών. Παράλληλα κρίνω ότι είναι καίριο όπου υπάρχει Κρητική Οργάνωση, να διοργανώνονται μια φορά κάθε έξι μήνες εκδηλώσεις με στόχο την ανάδειξη της Κρήτης. Οι εκδηλώσεις αυτές μπορούν για παράδειγμα να έχουν θεματικό χαρακτήρα, όπως μια βραδιά οίνου και φαγητού με προϊόντα από την Κρήτη, μια βραδιά μουσικής, μια βραδιά λογοτεχνίας, μια βραδιά πολιτισμού.

Σημαντικό ρόλο καλούνται να διαδραματίσουν και τα πολλά ακαδημαϊκά Ιδρύματα στις τάξεις των οποίων φοιτούν δεκάδες Κρητικοί φοιτητές και φοιτητές που έχουν Κρητική καταγωγή. Όπως πολλοί θα γνωρίζετε στα περισσότερα από αυτά τα Πανεπιστήμια λειτουργούν Ελληνικοί Σύλλογοι και στα μεγαλύτερα και πολυπληθέστερα λειτουργούν και Κρητικοί Σύλλογοι. Παράλληλα, πλήθος ακαδημαϊκών με Κρητική καταγωγή διδάσκουν σε αυτά. Ειδικότερα στις ΗΠΑ και σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες με προεξάρχουσες την Αγγλία, την Γαλλία και την Γερμανία, το Κρητικό στοιχείο τόσο σε φοιτητές όσο και σε ακαδημαϊκό προσωπικό είναι ιδιαίτερα έντονο. Κατά συνέπεια, σε συνεργασία με αυτό το ανθρώπινο δυναμικό μπορούμε να διοργανώσουμε ημερίδες για την πλούσια πολιτιστική μας παράδοση, για τον ρόλο που έχει διαδραματίσει η Κρήτη ιστορικά και αυτόν που ετοιμάζεται να παίξει στο μέλλον.

Ένα τελευταίο και πολύ χρήσιμο εργαλείο, είναι το ίδιο το διαδίκτυο. Καλούνται στο σημείο αυτό οι Κρητικές Οργανώσεις να χρησιμοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες με τέτοιο τρόπο ώστε να δίνεται η ευκαιρία σε όλους τους πολίτες που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο να ενημερώνονται για το τι συμβαίνει στην Κρήτη σε πραγματικό χρόνο. Ίσως, θα ήταν χρήσιμο ακόμα και να επιδιώξουμε όλες οι Κρητικές Οργανώσεις να συνεργαστούμε για να δημιουργήσουμε έναν ιστότοπο, που θα προσφέρει μια εναλλακτική, όσο και σύγχρονη

οπτική για την Κρήτη στους χιλιάδες ενδιαφερόμενους επισκέπτες. Βέβαια για να καταστεί αυτό δυνατό απαιτείται η συνδρομή και κυρίως η οικονομική συνδρομή τόσο της κεντρικής Κυβέρνησης, όσο και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που θα αναλάβει και τον ρόλο να μας προμηθεύσει με τα απαραίτητα ενημερωτικό υλικό.

Φίλες και φίλοι,

Πέρα από την σπουδαία όπως αποδεικνύεται συμβολή που μπορεί να διαδραματίσουν οι Κρητικές Οργανώσεις για την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Κρήτης, ένα ζήτημα που αξίζει να επισημανθεί, είναι αυτό των προοπτικών που έχουν οι Κρητικές Οργανώσεις στον 21^ο αιώνα. Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία μετεξέλιξης και επαναχάραξης των πολιτικών που θα ακολουθήσουν οι Οργανώσεις μας, με γνώμονα, όχι μόνο την εσωτερική τους αναδιοργάνωση, αλλά και την εξωτερική αυτής της διαδικασίας. Πάνω λοιπόν σε αυτούς τους δύο άξονες θεωρώ ότι θα πρέπει να κινηθούμε, τόσο στο άμεσο, όσο και στο απώτερο μέλλον.

Αναφορικά με τον πρώτο άξονα, πρέπει να τονιστεί ότι οι Κρητικές Οργανώσεις βρίσκονται αντιμέτωπες με σημαντικά ζητήματα στα οποία οφείλουν να απαντήσουν. Ζητήματα που αναμένεται να καθορίσουν την μελλοντική τους πορεία, και τολμώ να αναφέρω, ακόμα και την μελλοντική τους συνέχεια. Και αυτό γιατί λειτουργούν μέσα σε ένα νέο πολύπλοκο κόσμο, όπου οι Κοινωνία των Πολιτών, επιζητά απαντήσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Για τον λόγο αυτό, βλέπουμε τα τελευταία χρόνια ότι παρατηρείται μια ραγδαία αύξηση των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), που στοχεύουν όχι μόνο στην συγκέντρωση στους κόλπους τους, πολιτών που έχουν κοινά ενδιαφέροντα, αλλά και στην διεκδίκηση αιτημάτων που συνάδουν με την μορφή, την οργάνωση, την λειτουργία και τον σκοπό της ίδρυσης τους.

Αυτό το φαινόμενο, νομίζω ότι αποτελεί και οδηγό για τις Κρητικές Οργανώσεις. Πρέπει να απαντήσουμε πειστικά στα ερωτήματα που καθημερινά λαμβάνουμε. Θέλουμε να παραμείνουν οι Κρητικές Οργανώσεις σημεία συνάντησης και διαλόγου των Κρητικών του εξωτερικού ή επιθυμούμε να αλλάξουν τον ρόλο τους και να λειτουργήσουν ως δομές προσανατολισμένες στην διεκδίκηση αιτημάτων που για χρόνια έμεναν μετέωρα;

Θέλουμε οι Κρητικές Οργανώσεις να συνεχίζουν να λειτουργούν απομονωμένες από τις υπόλοιπες Ελληνικές Οργανώσεις, ή θέλουμε να κάνουμε συνεργασίες με όφελος πέρα από την ανταλλαγή θέσεων και απόψεων, την εν γένει ισχυροποίηση των διεκδικητικών μας αιτημάτων;

Θέλουμε να συνεχίσουν οι Κρητικές Οργανώσεις να εμποδίζονται από έριδες του παρελθόντος που τις κρατάνε σε απόσταση ή επιθυμούμε να ξεκινήσουμε μια γενναία και γόνιμη εσωτερική διαδικασία διαλόγου προκειμένου να βρεθούμε όλες οι Οργανώσεις στο ίδιο τραπέζι;

Τα ερωτήματα θα μπορούσε κάποιος να τα πολλαπλασιάσει και σίγουρα δεν είναι θεωρητικά και φιλοσοφικά. Απαντώντας σε αυτά τα ερωτήματα, απαντάμε ουσιαστικά στο τι επιδιώκουμε ως Κρητικές Οργανώσεις στο μέλλον. Αγνοώντας τα και διατηρώντας την σημερινή μας δομή, οπισθοδρομούμε, σε μια εποχή όπου κάτι τέτοιο απαγορεύεται. Γιατί οι εξελίξεις είναι ραγδαίες και συνεχείς. Εμείς πρέπει και μπορούμε όχι να τις ακολουθούμε, αλλά να τις συνδιαμορφώνουμε.

Σε αυτό το σημείο είναι που εισερχόμαστε στον δεύτερο άξονα της μετεξελικτικής διαδικασίας. Ο δεύτερος άξονας είναι και αυτός που έχει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Αφενός γιατί μας δίνεται η δυνατότητα τις εσωτερικές αλλαγές που θα πραγματοποιήσουμε να τις κοινοποιήσουμε στην ίδια την Κοινωνία. Αφετέρου, γιατί η διαδικασία της εξωτερίκευσης θα μας οδηγήσει σε νέα σταυροδρόμια προόδου, όπου και πάλι θα βρεθούμε αντιμέτωποι με συγκεκριμένα όσο και καλοδεχούμενα ερωτήματα. Πρέπει όμως να αναφερθεί ότι ο δεύτερος άξονας προαπαιτεί τον πρώτο και πάνω σε αυτή την βάση είναι καλό να λειτουργήσουμε.

Μάλιστα, η διαδικασία της εξωτερίκευσης, καθιστά αυτόματα συνεργάτες μας την Κεντρική Εξουσία, τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την Κοινωνία. Γιατί μόνο με την δική τους συνδρομή είναι δυνατή η προκοπή των Κρητικών Οργανώσεων. Και όταν λέω συνδρομή, εννοώ την οικονομική, την ηθική και την οργανωτική. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, θα μπορέσουν και οι Οργανώσεις να λειτουργήσουν πιο οργανωμένα και κυρίως πιο αποτελεσματικά. Μια σκέψη θα μπορούσε να είναι σε ορισμένες από τις μεγάλες πόλεις του κόσμου να λειτουργήσουν γραφεία των οργανώσεων μας σε μόνιμη βάση με στόχο όχι μόνο

την ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών αλλά και την προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Κρήτη. Οι πόλεις αυτές θα μπορούσαν να επιλεγούν με βάση το Κρητικό στοιχείο που φιλοξενούν αλλά και τους δεσμούς που διατηρούν εν γένει με την Κρήτη. Μια δεύτερη σκέψη ίσως να περιελάμβανε ένα μόνιμο γραφείο στην Αθήνα για την προώθηση των δικών μας αιτημάτων. Να μπορέσουν δηλαδή οι Κρητικές Οργανώσεις να λειτουργήσουν πέρα από διάυλοι επικοινωνίας, ως λόμπι, με την έννοια βέβαια που η λέξη έχει κυρίως στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Προσπάθησα στον χρόνο που είχα στην διάθεση μου να παρουσιάσω ορισμένες από τις σκέψεις μου για τον ρόλο των Κρητικών Οργανώσεων στον 21^ο αιώνα και την συμβολή τους στην προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Κρήτης. Νομίζω ότι η συζήτηση και ο διάλογος δεν μπορεί και δεν πρέπει να εξαντληθεί εδώ. Κρίνω σκόπιμο, να δούμε περισσότερο αναλυτικά σε μελλοντική μας συνάντηση που θα οριστεί ακόμα και σε αυτόν τον χώρο, πώς θα μπορέσουμε να κάνουμε πράξη τις σκέψεις και τα οράματα που παρουσιάστηκαν σήμερα. Είναι χρέος μας απέναντι στις ίδιες τις Οργανώσεις. Είναι χρέος μας απέναντι στους Κρήτες της Διασποράς. Είναι χρέος μας απέναντι στο ίδιο το νησί μας. Στην Κρήτη μας.

Οι ελληνικές κοινότητες, οι κρητικοί σύλλογοι, οι Ομοσπονδίες και οι άλλες οργανώσεις που δημιουργούν οι πατριώτες μας στη διασπορά είναι σαν τις πέτρες που προσφέρουν γερό πάτημα μέσα στον ποταμό της ιστορίας. Μας δείχνουν ότι γι' αυτούς που τολμούν, πατρίδα δεν είναι μονάχα τα στενά περιθώρια της όμορφης αλλά ταυτόχρονα δύσκολης χώρας μας, της Ελλάδας, αλλά η Γη ολόκληρη. Εμείς οι έλληνες είχαμε πάντα μακρινό ορίζοντα!

Σας ευχαριστώ.

* Ο Γιώργος Αεράκης είναι Πρόεδρος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Κρητών και η ΠΟΕ είναι μια από τις τέσσερις Ομοσπονδίες που το απαρτίζουν. Το κείμενο εκφωνήθηκε το Σάββατο 25 Απριλίου στο Ludwigshafen της Γερμανίας όπου γιορτάστηκαν τα 35 χρόνια προσφοράς της Ομοσπονδίας στους απόδημους Κρήτες